

”Det lät inte som att man kan hoppas på sommarjobb i år. Fast som jag uppfattar det är det kanske bra med varslen, så att man får igång produktionen.”

Camilla Johansson, praktikant på Saab och andraårselev på elprogrammet.

► på kvällarna. Folk tar det försiktigt redan nu. Och jo, även hon är nervös för hur det ska gå.

En bit bort väntar Erika Sinervä på sin lunch på torggrillen. Hon fyller 15 år om en månad, gör sin prao på Myrorna och hoppas kunna få sommarjobb där.

Själv bryr hon sig inte så mycket om Saab, säger hon. Fast allt prat på tv om Trollhättan och ”vad ska ni göra nu när jobben försvinner?” är jobbigt. Och arbetslösheten märks. Erika Sinerväs mamma är arbetslös efter att ha jobbat i äldrevården och sedan på ett datorverk.

Själv funderar hon också över hur framtiden kan tänkas se ut.

– Helst skulle jag jobba med mina hobbies, som att spela musik eller skriva. Och det vore kul att komma till en större stad. Men får jag jobb i en butik eller så kan jag tänka mig att stanna. Jag har ingenting emot Trollhättan.

CAMILLA JOHANSSON går andra året på Nils Ericssongymnasiets elprogram. Hon har just kommit tillbaka efter fyra veckors praktik hos industrielektrikerna på Saab och berättar engagerat om hur roligt det har varit att kontrollera skruvdragare, fixa kablar och vara med på körttest.

Camilla Johansson vill gärna jobba med bilar i framtiden, antingen inom fordonsindustrin eller som mekaniker.

– Men det lät ju inte som att man kan hoppas på sommarjobb i år. Fast som jag uppfattar det är det kanske bra med varslen, så att man får igång produktionen. Och det verkade ju ändå som att många kan bli återanställda om Saab reser sig upp igen, säger hon.

DET HOPP SOM STÄLLS till Saab är stort och talet om att företaget ska ”resa sig igen” återkommande. Men frågan om vad som händer om biltillverkaren trots allt försvinner är envis. Den molar envetet i bakgrunden av varje samtal och får kommunens företrädare att allt ivrigare peka på allt det nya, det som staden inte hade på 1990-talet.

Några gator bort från torget glänser bronsstjärnor i trottoaren. Detta är Trollhättans ”Walk of fame”, ett monument över de filmproduktioner som har gjorts här och de stora skådespelare som trampat trollhättsk mark. Nicole Kidman, Rolf Lassgård, Marie Richardson och Fares Fares ler från en skylt.

Filmen är en viktig del av Trollhättans framtid, menar stadens styrande. Den satsar mellan 800 och 1 000 personer. Stora satsningar har också gjorts på teknikparken Innovatum, som ska fungera som ett utvecklingscentrum för produktionsteknik, audiovisuell teknik och energi- och miljöteknik.

Stadens senaste stolthet är Högskolan

Erika Sinervä hoppas på ett jobb i Trollhättan. Det är en bra stad att bo i, säger hon.

Robert Zackrisson tycker att det är svårt att prata klimat nu när oron över jobben är så stor.

Gert-Inge Andersson framhåller Trollhättans nya nischer: Filmen, Innovatum och högskolan.

Västs campus, som öppnade i höstas. Förra året registrerades över 10 000 studenter, om några år hoppas man ha ännu fler.

I det ljusa kaféet i högskolans entré sitter folk och fikar eller pluggar. Utmed de stora fönstren hänger kristallkronor. Robert Zackrisson går andra året på utbildningen till socialpedagog och väntar på att få skriva en tenta. Även han har sett jobbmärknaden krympa på senare tid. Nu ringar de inte längre från förskolan där han har hoppat in på timmar.

Han slår sig ned vid ett av de vita borden och säger att det är svårt att få igång något riktigt föreningsliv här, det är inte samma aktivistkultur som i Göteborg. Själv är han aktiv i både Ung Vänster och Fältbiologerna. Sedan ett år tillbaka är han också engagerad i organisationen Klimataktion, fast hittills är de bara två aktiva i trakten.

Robert Zackrisson konstaterar att läget inte är det enklaste för att diskutera klimat och minskad bilism. Folk pratar hellre om lånegarantier och hur man ska få igång bilproduktionen igen än om hur den ska kunna ställas om.

Själv har han tagit till sig idéer som bland annat förts fram från anställda vid Volvo i Göteborg om att staten skulle kunna ta över och börja tillverka klimatvänlig teknik.

– Varför inte? Det gick ju med SSAB, till exempel. Där tog staten över i slutet av 1970-talet, när stålindustrin höll på att gå omkull. Fyra år senare gick företaget med vinst.

Fast inte heller de idéerna är helt lätta att torgföra i dessa dagar. Risken är stor att man blir betraktad som mossig och flummig, tror han. Ingenting som politiker skulle lyssna på.

– Bilen är en så central del i våra liv. Vi kör till jobbet, till dagis, till hockeyträningen och matbutiken. Bilen är ju en symbol för hela Sverige, vi förknippas med Volvo och Saab.

FAST KANSKE ÄR tankarna om en omställning ändå inte fullt så långt bort som Robert Zackrisson tror. Bara hundra meter från högskolan tar kommunstyrelsens socialdemokratiske ordförande Gert-Inge Andersson farväl av ett av dagens journalistbesök. Tidigare har han träffat Maud Olofssons statssekreterare Jöran Hägglund och framfört sina åsikter om att bilindustrin borde kunna tillverka annat än bilar.

– Man behöver inte bli vid sin läst. Fordonstillverkare kan faktiskt bidra med utveckling på andra områden. Kanske kan det vara framtiden för Sverige? funderar Gert-Inge Andersson och berättar om hur han för några veckor sedan talat med vd:n för GM Powertrain, som framställer växellådor och motorer.

– Han sade att Powertrain skulle kunna